

Portugalijoje taikomo įtraukiojo ugdymo gerosios praktikos pavyzdžiai

Atvejo tyrimas Nr. 1. Danielis – 3 metų berniukas

Danielis yra 3 metų berniukas. Jis gimė su Dauno sindromu. Danielį galima apibūdinti kaip „kompleksinių poreikių“ turinį vaiką. Jam nustatytas motorikos ir pažintinių įgūdžių vystymosi sutrikimas – jis vis dar nekalba ir nevaikšto. Jam taip pat nustatytos kitos rūpesčių tėvams keliančios fizinės komplikacijos, ypač regos ir širdies problemos. Kadangi Danieliui taikoma daugybė skirtingų gydymo formų ir pagalbos ugdymo srityje rūšių, jo tėvai susiduria su itin įtemptu kasdieniniu gyvenimu, bendrauja su skirtingais specialistais ir dažnai sulaukia prieštaringų rekomendacijų. Vaikų darželio mokytojas taip pat išreiškė susirūpinimą ir bejėgiškumo jausmą, nes Danielis vis rečiau prisijungdavo prie grupės ir negalėjo dirbti kartu su tiek daug skirtingų specialistų.

Danielio tėvai kreipėsi pagalbos į ankstyvos intervencijos komandą. Į vertinimo planavimą ir intervenciją buvo įtraukti visi komandos nariai, skirtas didelis dėmesys informacijos mainams ir jie planavo kuo mažiau intervencinę veiklą, todėl tik du specialistai nuvyko į Danielio namus įvertinti jo bei šeimos narių poreikių. Tada vienas komandos narys buvo paskirtas atvejo vadovu ir buvo nustatyta pirminė pagalbos teikimo sistema, leidžianti specialistams ir tėvams dirbti kartu, tokiu būdu skatinant glaudų bendradarbiavimą. Vėliau šiuo atveju buvo pradėtas darbas darželio aplinkoje, bendradarbiavimu pagrįstas darbas su darželio mokytoju, bendras planavimas, kaip dirbti su Danieliu jo grupėje ir kasdienėje veikloje. Pagrindinis EY komandos tikslas suteikti daugiau galimybių tėvams ir kitiems svarbiems specialistams, nagrinėjant kasdienę veiklą ir kasdienes įvykius kaip mokymosi galimybes. Tarp komandos narių sutartas intervencijos planas apėmė plačias galimybes skatinti kitus įgūdžius, šiuo tikslu naudojantis integruotu, poreikiais pagrįstu ir į vaiką bei jo šeimą orientuotu metodu. Šis metodas lemia artimą bendradarbiavimą tarp šeimos narių ir specialiųjų poreikių mokytojo, tačiau taip pat reiškia glaudžius ryšius su kitais komandos nariais, renkant ir keičiantis informacija, žiniomis ir įgūdžiais bei dirbant kartu. Tai akivaizdžiai suteikė ramybės Danielio šeimai ir naudos jam pačiam.

Atvejo tyrimas Nr. 2. Samuelis – 7 metų berniukas

7 metų berniukas Samuelis serga autizmo pobūdžio sutrikimu, kuris turi įtakos asmens socialiniam bendravimui, komunikacijai, interesams ir elgesiui.

Kai Samuelis pradėjo lankyti įprastinę pradinę mokyklą, jam buvo pasiūlyta daugybė pagalbos priemonių, skirtų sėkmingai aplinkai ir gerajai patirčiai su kiekvienu susijusiu asmeniu sukurti. Vienas iš pasirinktų metodų buvo bendradarbiavimo metodas, kurio esmė – įprastinių ir specialiojo ugdymo mokytojų komandų sudarymas integruotos klasės aplinkoje. Šiam bendro mokymo modeliui reikia bendros akademinės dviejų profesionalų intervencijos klasėje, kurioje mokosi visi mokiniai (tipinių gebėjimų mokiniai bei specialiųjų poreikių turintys mokiniai, tokie kaip Samuelis). Du mokytojai pradeda dirbti kartu, kad susipažintų su vienas kito profesiniais įgūdžiais, pavyzdžiui, mokymosi stiprybėmis, silpnybėmis, interesais, požiūriais ir pan. Siekdami tapti produktyvia komanda, jie dirbo kartu kaip lygiaverčiai partneriai, buvo įtraukti į visas planavimo, mokymo ir vertinimo veiklas. Jie taip pat identifiko vaiko silpnybes ir stiprybes bei įtraukė juos į Samuelio mokymosi programą.